

Keski-Pohjanmaan

farmarikahvit

Keväällä 2025

Kannus, Toholampi, Perho,
Halsua, Veteli, Kaustinen,
Kälviä, Lohtaja

Aiheita

Maaseutuyksikkö Kaseka

Korvauskelpoisuus
Turvemaita koskevat ehdot
Pienten alojen lisäys
Peltojen raivaus
Viljelykierto
Vipu-mobiili

Pohjanmaan Ely-keskus

Satelliittivalvonta
Hyvä viljelykäytäntö
Ympäristösopimukset, luomusitoumukset
Päivämäärät ja tietoa valvonnoista
Ristiintarkastukset

ProAgria Keski-Pohjanmaa

Ympäristökorvaus
Ympäristökorvauksen valinnaiset toimenpiteet
Maanäytteet ja lanta-analyysi

Korvauskelpoisuus

Korvauskelpoiset peruslohkot

Peruslohkolla on oltava korvauskelpoisuus, jotta sille voidaan myöntää seuraavia tukia:

- Luonnonhaittakorvaus
- Ympäristösitoumuksen korvaus
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- Nuorten viljelijöiden tuki (C-tukialue)
- Yleinen hehtaarituki (C-tukialue)
- Pohjoinen hehtaarituki (C-tukialue)

Korvauskelpoisuuden menettäminen ja palauttaminen peruslohkolle

Viranomainen poistaa korvauskelpoisuuden peruslohkolta, jos:

- poistat peruslohkon maatalouskäytöstä.
- ala todetaan viljelemättömäksi paikan päällä tehtävässä valvonnassa.
- jos alalla ei ole maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna.
- jos vaihdat maankäyttölajin luonnonlaidunta tai -niittyä olevalla peruslohkolla, jolla on korvauskelpoisuus ainoastaan luonnonhaittakorvauksessa. (Vain LHK)

Korvauskelpoisuus 1/3

- Vuoden 2025 haussa on mahdollista
 - Hakea korvauskelpoisuutta tilusjärjestelyssä hallintaan tulleelle alalle
 - Tehdä lohkon muotoa parantavat korjauksia
 - Saada korvauskelpoisuus takaisin, jos se on poistunut 2023-2024
- Korvauskelpoisuuden vaihdot ovat mahdollisia ainoastaan omien peruslohkojen välillä

Korvauskelpoisuus 2/3

- ELY-keskuksen sisällä on hyväksytty korvauskelpoiseksi uusia lohkoja yhtä paljon kuin korvauskelpoinen ala on pienentynyt vuodesta 2023 vuoteen 2024
 - Pisimpään korvauskelvottomina ilmoitetut ensimmäisinä
 - Lohkoa ei saa koskea ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta (raivattu 2022 jälkeen)
 - Jaettu noin 4 500 hehtaaria, kunta on yhteydessä asianomaisiin tuenhakijoihin
 - Keskimäärin pitänyt olla ilmoitettuna yli 18 vuotta
 - Pohjanmaan ELY-keskuksen alueelle ei ollut jaettavaa 2025
 - Syynä tilusjärjestelyt ja muotoa parantavat muutokset

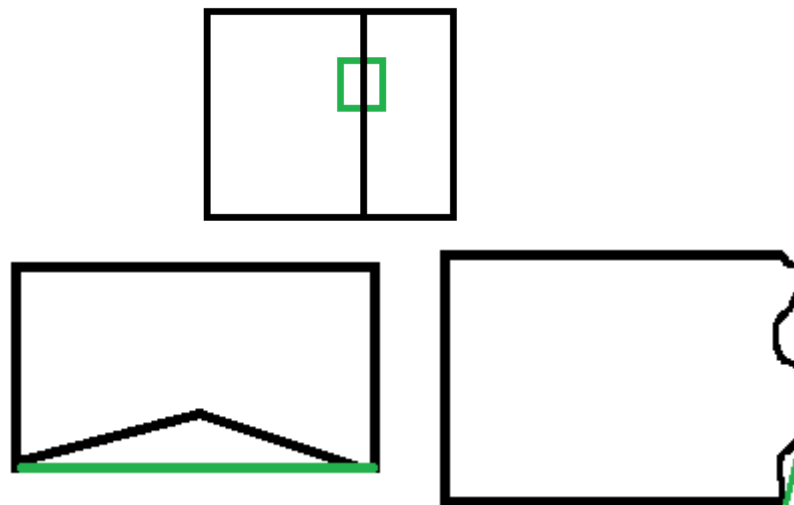
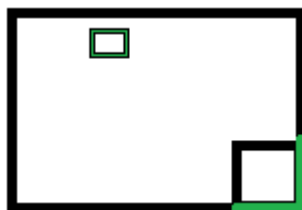
Korvauskelpoisuus 3/3

Pienten alojen lisäykset korvauskelpoiseen peltolohkoon:

- Muutoksen oltava lohkon muotoa parantava
- Lisäys enintään 5 % korvauskelpoisen lohkon pinta-alasta → enintään 0,5 ha
- Noudata pinta-alarajoitetta → ylittävästä alasta erillinen peruslohko
 - ➔ Jos ilmoitat yli rajoitteen → hallinto perustaa koko lisätystä alasta erillisen peruslohkon
 - ➔ Jos ala ei ollut viljelykelpoista 31.12.2022 → yli menevää alaa koskee myös nurmivaatimus

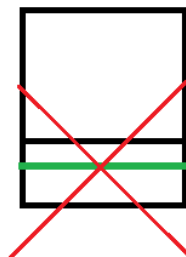
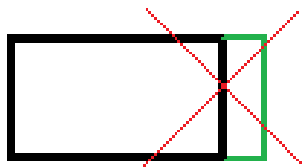
Korvauskelpoisuus

- Sallitut lisäykset

- Kielletyt lisäykset

- Lisäykset, jotka eivät paranna lohkon muotoa

Turvemaita koskevat muutokset

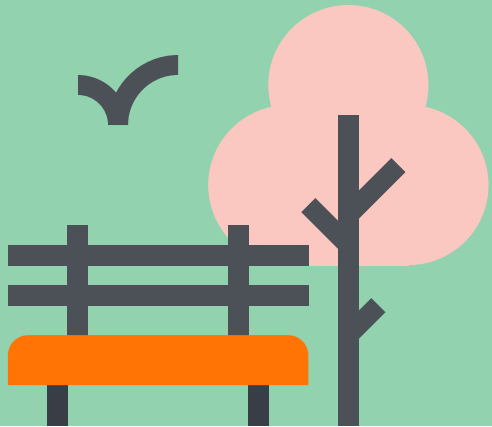
Turvemaita koskevat muutokset 2025

- Turvemailla sijaitsevat **pysyvät nurmet** saa kyntää vain kerran neljässä vuodessa (nurmelta nurmelle uusiessa)
- Turvemailla ei saa tehdä seuraavia toimenpiteitä:
 - ottaa maa-ainesta maatalousmaalta, joka on turvemaata
 - polttaa turvemaalla olevaa kasvustoa
 - kaivaa uusia avo-ojia turvemaalle
 - Avo-ojien kaivuu on kuitenkin sallittua silloin, jos kaivuu liittyy rakennettavan kosteikon perustamiseen tai useita maanomistajia koskevaan peruskuivatus- tai tilusjärjestelyhankkeeseen

Turvemaiden vaatimukset eivät koske

- Turvemaata koskevat vaatimukset eivät koske vuonna 2025 maatalousmaata, jonka osalta tuenhakija osoittaa maanäytteellä, että kyse ei ole turvemaasta
 - Peruslohko katsotaan turvemaaksi, jos kaikkien maanäytteiden maalaji on turve ➡ vaatimukset koskevat koko lohkoa
 - Näytteenotto on samanlainen kuin ympäristökorvauksen viljavuusanalyysin näytteenotto

Peltojen raivaus

Älä ilmoita alaa, jollet hoida sitä

Maatalousmaan oltava viljelykelpoista:

- Peruskunnostustoimet tehtynä (kalkitus, kuivatus).
- Ilmoita raivio vasta, kun se on tasattu pellon näköiseksi ja kasvuston saa kasvamaan.
- Kasvulohkon on oltava tukikelpoinen tukihaun päättymisestä alkaen kasvukauden loppuun saakka (vähintään 31.8. asti).

Pellon viljelykunnosta on huolehdittava aktiivisesti:

- Maapohja on peltoa, kuivatus on kunnossa.
- Kasvusto koostuu pääasiassa maatalousmaan kasveista, ei esimerkiksi joutomaalle tyypillisistä pajusta, horsmasta tai mesiangervosta.

→ Peru tarvittaessa tuki lohkolta!

Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala 2023 alkaen

Muusta käytöstä maatalousmaaksi

Esim. raiviot, turvetuotantoalat, muilla keinoilla maatalousmaaksi otettuja aloja

Säilytettävä pysyvästi nurmikasvustolla

Vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta ei koske sellaisia maatalousmaan aloja, jotka ovat olleet viljelykelpoisia viimeistään 31.12.2022. Alan pitää olla sellaisessa kunnossa, että **sitä voidaan viljellä tavanomaisen sadon tuottamiseksi.**

Vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta 1/2

- Säilytettävä pysyvästi nurmella ne maatalousmaan alat, jota vaatimus koskee.
- Uusiminen suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että kylvät uuden kasvuston välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen.
- Et saa kyntää tällaista maatalousmaata.
- Voit ilmoittaa seuraavia nurmikasveja vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi otetulle peruslohkolle, jota vaatimus koskee:
 - Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
 - Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
 - Laidunnurmi
 - Luonnonlaidun ja -niitty
 - Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
 - Rehunurmi
 - Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
 - Siemennurmi
 - Siemennurmi, yksilajinen
 - Suojakaista
 - Timotein siemen, valvottu tuotanto
 - Viherkesanto (nurmi ja niitty)
 - Viherlannoitusnurmi

Vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta 2/2

- Voit tarkistaa Vipu-palvelun peltotukien haussa peruslohkon viranomaistiedoista, onko muusta käytöstä maatalousmaaksi ottamallasi loholla vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta.
- Et voi ilmoittaa alalle ympäristösitoumuksen tai ekojärjestelmätuen mukaisia nurmitoimenpiteitä.

Viranomaistiedot

Sanasto

Maankäyttölaji

Pelto

Viljelijän ilmoitus hukkakaurasta

Lohko vapaa hukkakaurasta

Viljelijän ilmoitus: Lohko on ollut viljelykelpoinen 31.12.2022

Ei

Lohkolla on tuulensuojaistutuksia

Ei

Peruslohkogeometria

Tilan piirtämä uusi lohko

Lisätiedot

Lohko ostettu ja raivattu pelloksi

Peruslohko ei ole yhteiskäytössä

Muuta yhteiskäyttöiseksi

Poista lohko hallinnasta

Muokkaa peruslohkon tietoja

Kasvulohkot

Lisää uusi kasvulohko

Kasvi

Viljelemätön

Peruslohkolla on ehdollisuuden nurmikasvivaatimus.

Luomun vaihe

Ei ole luomutuotannossa

Digitoitu pinta-ala

Ei tietoa ha

Edellisen vuoden digitoitu pinta-ala

0,00 ha

Pohjavesiala

0,00 ha

Natura-ala

0,00 ha

Tukialue

C2-alue

Korvauskelpoisuus

Ei

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuslohko

Ei

Pysyvä Natura -nurmi

Ei

Pysyvät nurmet (ennen tukihakua)

0,00 ha

Nurmivuosisia 5 (ennen tukihakua)

0,00 ha

Lohkolla on suojakaistavaatimus

Ei

Lohkolla on kaltevaa pinta-alaa

Kyllä

Lohkolla on nurmikasvivaatimus

Kyllä

Lohkolle voidaan ilmoittaa suojavyöhykenurmia

Huomioita vuodelta 2024

- Luonnonhoitonurmet
 - Toimenpiteeseen ilmoitettu monia alueita, jotka eivät täytä enää maatalousmaan vaatimuksia
 - ➡ Monilajisiksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat aiemmin kylvetyt nurmikasvustot voidaan hyväksyä luonnonhoitonurmiksi, jos kasvusto koostuu **pääasiassa heinä- tai muista nurmirehukasveista**. Kasvusto pitää uudistaa, jos heinä- tai muita nurmirehukasveja on alle 50 % kasvustosta.
- Monimuotoisuuskasvit
 - Kasviseokset ja kasvustot eivät ole täyttäneet asetuksen vaatimuksia

Viljelyn monipuolistaminen ja viljelykierto

Viljelyn monipuolistaminen ja viljelykierto

- Viljelykierto = vuosittainen ja monivuotinen vaatimus
- Viljelyn monipuolistamisen vaatimus tulee vaihtoehtoiseksi vaatimukseksi viljelykiertovaatimukselle
- Jos tuenhakijaa koskee viljelykiertovaatimus, ehdon voi täyttää viljelyn monipuolistamisvaatimuksella tai viljelykierrolla
- Monivuotisen viljelykierron ensimmäinen toteutumisvuosi muuttuu → toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2026
 - *myös tätä vaatimusta voi täyttää viljelyn monipuolistamisella*

Viljelykierto

- Vuosittaisessa viljelykierrossa yksivuotisen viljelykasvin pitää vaihtua vuosittain vähintään 33 prosentilla hallinnassasi olevalla peltoalalla
- Viljelykierron toteutumista verrataan alalla edellisvuonna ilmoitettuihin yksivuotisiin kasveihin
 - **Vaatimuksen täyttymistä tarkastellaan seuraavasti:**
 - Tukihakuvuonna ilmoittamastasi alasta, joka on edellisenä vuonna ollut yksivuotisen viljelykasvin viljelyssä, on 33 prosenttia oltava eri kasvia kuin edellisenä vuonna
 - Viljelykierron tarkastelussa hakuvuonna ilmoittamaasi alaa verrataan aina edellisenä vuonna viljelyssä olleeseen yksivuotisen viljelykasvin alaan
 - Vipuneuvoja seuraa vaatimuksen täyttymistä

Viljelyn monipuolistaminen

- Jos tilan peltoala on
 - 10–30 hehtaaria → alalla viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia
 - Viljeltävän pääkasvin osuus enintään 75 % kyseisestä peltoalasta
 - yli 30 hehtaaria → alalla viljeltävä vähintään kolmea eri viljelykasvia
 - Pääkasvin osuus saa tällöin olla enintään 75 % peltoalasta, ja kahden pääkasvin yhteenlaskettu osuus enintään 95 % peltoalasta

(Peltoala = Pello on kasvien tuotantoa varten viljeltyä maata tai viljelyyn käytettävissä olevaa kesantomaata.)

Ei pysyviä nurmia eikä pysyviä kasveja

- Viljelyn monipuolistamisessa eri kasveiksi luettavien kasvien lista löytyy ehdollisuuden oppaasta
- Vipuneuvoja seuraa vaatimuksen täyttymistä

Monipuolistamisessa viljelykasveiksi luettavat kasvit ja seoskasvustot (esimerkkejä)

- *Nurmi ja muut heinäkasvit - samaa ryhmää:*

- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Laidunnurmi
- Luonnonhoitonurmi
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
- Rehunurmi
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Siemennurmi
- Siemennurmi, yksilajinen
- Suojakaista
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Viherlannoitusnurmi

- *Kesanto - samaa ryhmää:*

- Avokesanto
- Sänkikesanto
- Viherkesanto (nurmi ja niitty)

- *Ohra - samaa ryhmää (Hordeum):*

- Mallasohra
- Rehuohra
- Vihantavilja (ohra)

- *Valkuaiskasvien ja viljan seokset - samaa ryhmää:*

- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)

- *Valkuaiskasvien ja öljykasvien seokset - samaa ryhmää:*

- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)

- *Viljojen seokset - samaa ryhmää:*

- Seoskasvusto (viljat)
- Vihantavilja (viljaseos)

Monipuolistamisessa viljelykasveiksi luettavat kasvit ja seoskasvustot (esimerkkejä)

- Suojavyöhyke
- Syyskaura
- Syysohra
- Syysrapsi
- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syysrypsi
- Syysspelttivehnä
- Syysvehnä

- Maanparannus- ja saneerauskasviseos
- Mailanen
- *Maissi - samaa ryhmää (Zea):*
 - Maissi
 - Sokerimaissi
- Mansikka
- Meloni
- Mesikasvit (Ahvenanmaa)
- Mesikkä
- Monimuotoisuuskasvit, niitty
- Monimuotoisuuskasvit, peltolintu
- Monimuotoisuuskasvit, pölyttävä ja maisema
- Monimuotoisuuskasvit, riista
- Morsinko
- Muut rehukasvit
- Muut vihannekset

Vaatimukset eivät koske sinua, jos

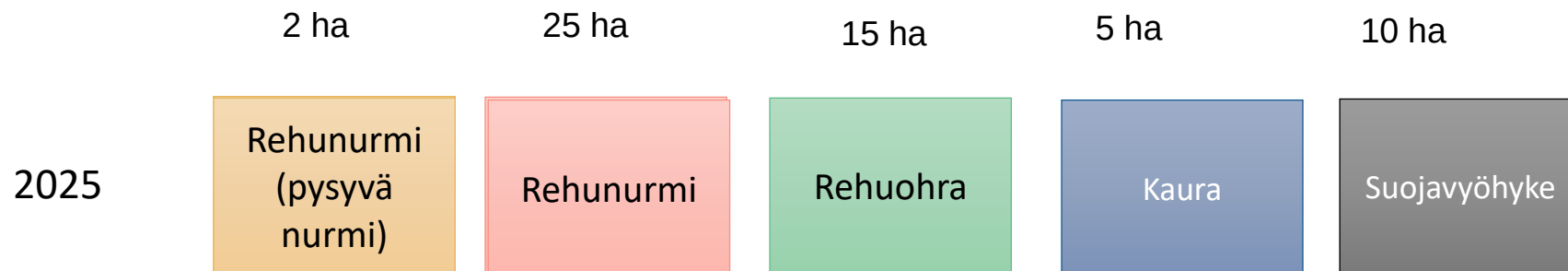
- yli 75 % tilan *peltoalasta* on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- yli 75 % tilan *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- Tilan *peltoala* on enintään 10 hehtaaria
- tilan maatalousmaa on luonnonmukaisessa tuotannossa

Esimerkki viljelykierto

Lohko	1.	2.	3.	4.	5.
	2 ha	4 ha	4 ha	6 ha	3 ha
2024	Rehuohra	Syysvehnä	Kaura	Rehunurmi	Rehuohra + välikasvi kaura
2025	Rehuohra	Rehunurmi	Kaura	Rehuohra	Rehuohra
Viljelykierto	 2024-2025 sama kasvi (ohra)	 2024-2025 kasvi vaihtunut	 2024-2025 sama kasvi (kaura)	 2024-2025 Viljelykierto- vaatimus ei koske nurmia	 2024-2025 kasvi vaihtunut

1-vuotisia viljelykasveja vuonna 2024: 13 ha (muut paitsi lohko 4) → Tästä 33 % vaihduttava vuodeksi 2025.
 Kasvi vaihtunut vuonna 2025: 7 ha → $7 \text{ ha} / 13 \text{ ha} * 100 = 53,8 \%$

Esimerkki monipuolistaminen

Tilan maatalousmaa 57 ha, josta peltoala 55 ha. Peltoalaan ei lasketa pysyviä nurmia.

=> Viljeltävä kolmea kasvia, pääkasvin osuus saa tällöin olla enintään 75 % peltoalasta ja kahden pääkasvin yhteenlaskettu osuus enintään 95 % peltoalasta

Rehunurmi on pääkasvi 25 ha → $\text{max } 75 \% = 25 \text{ ha} / 55 \text{ ha} * 100 = 45 \%$ ✓

Kahta pääkasvia 40 ha → $\text{max } 95 \% = 40 \text{ ha} / 55 \text{ ha} * 100 = 72 \%$ ✓

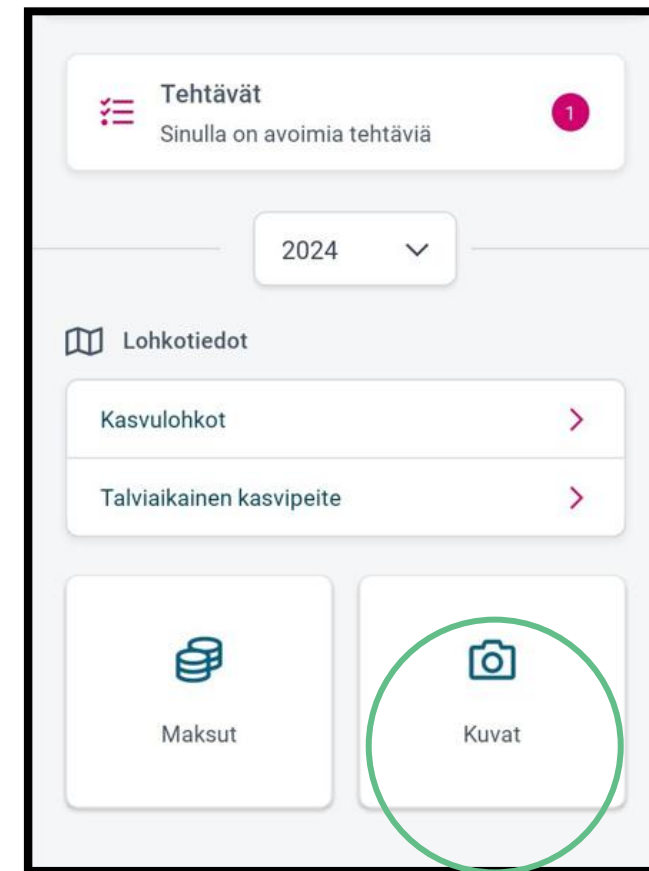
Vipu-mobiili

Uutta Vipu-mobiilissa

- **Vipu-mobiilin oikeus** otettu käyttöön alkuvuodesta
 - Voi vastata selvityspyyntöihin → tilan maksutiedot piilotettu
 - Ensisijainen viljelijä voi valtuuttaa käyttäjän Vipu-palvelussa
 - Käytetään valtuutuskoodia, joka annetaan valtuutettavalle henkilölle oikeuden aktivointia varten
 - Lisää tietoa oikeudesta ja valtuuttamisesta: ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/vipu/ohjeet-ja-opetusvideot/vipu-palvelun-kayttooikeudet-ja-kayttajaroolit/

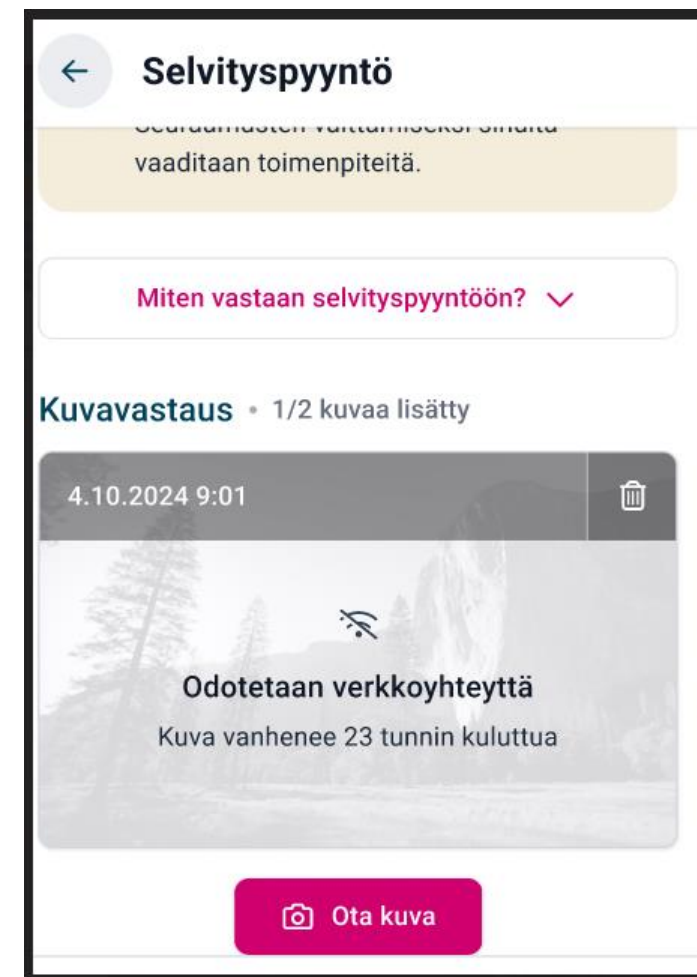
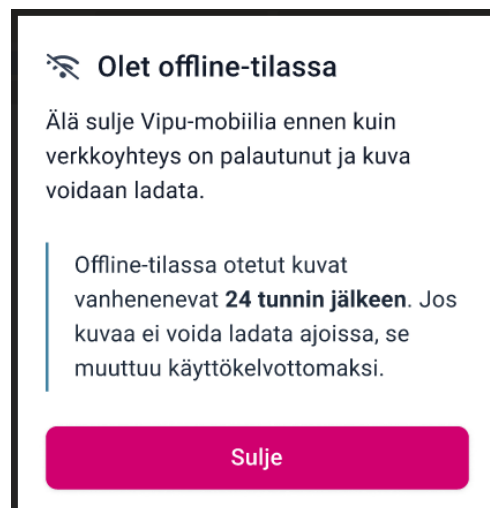
Kuvat tallentuvat maatilan kuviin

- Selvityspyynnöille otetut kuvat tallentuvat maatilan kuviin
 1. Vastaa selvityspyyntöön suoraan selvityspyynnön Ota kuva- toiminnon avulla. Kuva tallentuu selvityspyynnölle sekä Maatilan kuviin.
 2. Jos saat samalle lohkolle myöhemmin uuden selvityspyynnön, sama kuva on käytettävissä jos kuvanottoaika vastaa selvityspyynnöllä annettua määräaikaa.
 - Jos käytät vanhaa kuvaa, varmista, että kuva vastaa siihen asiaan, jota selvityspyynnöllä kysytään.

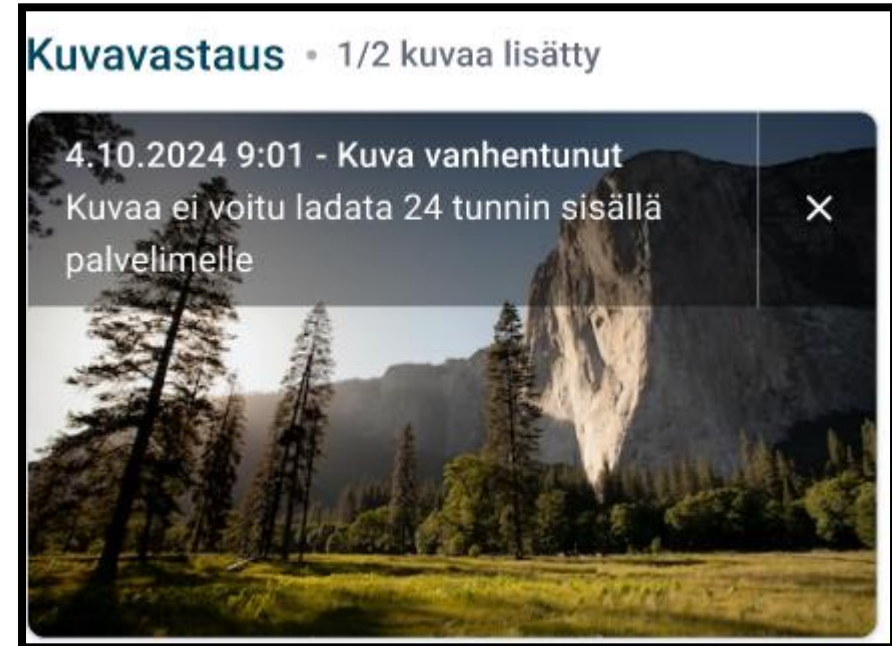
Kuvan ottaminen ilman verkkoyhteyttä

- Kuvan voi ottaa lohkolla, vaikka verkkoyhteyttä ei ole saatavilla
 - Kuva ei tallennu ilman verkkoyhteyttä
 - Sovellus huomauttaa kuvan vanhenemisesta
 - Huolehdi, että kuva tallentuu sovellukseen 24 h sisällä, muuten kuva vanhenee
 - Kuvan latautuminen edellyttää, että sovellus on auki ja latautumisaikaa on jäljellä
 - Kirjautuminen on kerralla auki 3 tuntia

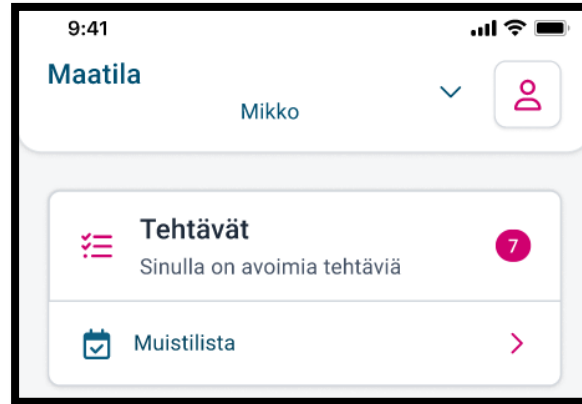
Vanhentuvat kuvat

- Jos kuvaa ei ladata määräajan sisällä:
 - vanhentuneella kuvalla ei voi enää vastata selvityspyyntöön
 - selvityspyynnölle voi ottaa uuden kuvan jos vastausaikaa on jäljellä
 - vanhentunut kuva pitää poistaa selvityspyynnöltä ennen lähetystä

Muistilista

- Muistilistalla näytetään maatilaa koskevia tukiehtoja.
 - Lista muodostuu ilmoitettujen tietojen perusteella
 - Tukiehdon alla kerrotaan millä lohkoilla ehtoa tulee noudattaa

Lohkomuutoksiin liittyvät selvityspyynnot 1/2

- Käsittelijä voi lähettää Vipu-mobiiliin selvityspyyntöjä peruslohkomuutoksista ja rajakorjauksista
 - Pyydetään tietystä alueesta lohkon sisällä
 - 1-2 kuvaa → voi ottaa ennakolta Vipu-mobiiliin
 - Tarkoitus varmistaa maatalousmaan kunto
 - Erityisesti kokonaan uudet peruslohkot, valvonnan viljelemättömäksi toteamat, muodon parantamiset
 - Kuvia käytetään muutoksen hyväksynnässä ja digitoinnissa

Lohkomuutokseen liittyvät selvityspyynnot 2/2

